

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЗКПО 22771726 розрахунковий рахунок 35213073018290,35228273018290
В ДКСУ м. Київ МФО 820172

E-mail: hm_nmc@ukr.net Тел./факс (0382) 67-43-33, 67-54-44
вул. Інститутська, 10, м. Хмельницький, 29016

від «22» березня 2022р. № 01-38/79
На № _____ від _____

**Директорам, керівникам
та методистам ЗП(ПТ)О**

Про нормативну базу
в умовах правового режиму
воєнного стану

Шановні колеги!

Україна відбиває повномасштабний напад Російської Федерації, і в деяких регіонах ситуація вкрай складна.

Втім, у закладах професійної (професійно-технічної) освіти Хмельницької області відновлено з 14 березня 2022 року освітній процес за дистанційною та змішаною формами навчання відповідно до листів:

- МОН від 06.03.2022 р. № 1/3371-22 «Про організацію освітнього процесу»;

- Департаменту освіти, науки, молоді та спорту Хмельницької ОДА від 09.03.2022 р. № 379-41/2022 «Про організацію освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти».

Зважаючи, що 18 березня 2022 р. був опублікований і уже набрав чинності [Закон № 2119-IX](#), яким затверджено Указ Президента України від 14 березня 2022 року [№ 133/2022](#) «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» звертаємо Вашу увагу на нормативну базу, яка діє в умовах правового режиму воєнного стану.

Нагадаємо, запровадження особливого правового режиму «воєнний стан» передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини та громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Нові державні гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану для сфери освіти передбачає Закон України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану»](#) від 15.03.2022 р. № 2126-IX. Документ набрав чинності із 20.03.2022 року.

Зокрема, Закон України «Про освіту» доповнено ст. 57-1 «Державні гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», згідно з якою здобувачам освіти, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ, у тому числі тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період) вимушені були змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від їхнього поточного місця проживання (перебування), на час особливого періоду, гарантується:

1) організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників;

2) збереження місця роботи, середнього заробітку, виплата стипендії та інших виплат, передбачених законодавством;

3) місце проживання (пансіон, гуртожиток тощо) та забезпечення харчуванням (у разі потреби).

Забезпечення державних гарантій, визначених вище, створення безпечного освітнього середовища, організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) в межах своєї компетенції здійснюють:

1) органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їхні представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти;

2) заклади освіти, установи освіти, наукові установи, їх засновники;

3) громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які здійснюють благодійну (волонтерську) діяльність.

Органи, зазначені в абзаці другому частини другої цієї статті, мають право видавати в межах своєї компетенції обов'язкові до виконання на відповідній території, в тому числі спільні, рішення, розпорядження, накази і директиви для реалізації державних гарантій, визначених вище, в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду).

Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки здійснює нормативно-правове забезпечення функціонування системи освіти і науки та має право видавати накази, обов'язкові до виконання на всій території України, з питань створення безпечного освітнього середовища, організації здобуття освіти, освітнього процесу та інших питань у сфері освіти і науки, що не урегульовані законодавством в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду). Дія у часі таких наказів обмежується строком особливого періоду, вони не є регуляторними актами та підлягають державній реєстрації винятково у випадку, якщо

зачіпають права, свободи, законні інтереси і стосуються обов'язків громадян та юридичних осіб.

Звертаємо Вашу увагу, що термін дії свідоцтв про атестацію закладів освіти за професіями, за якими здійснюється підготовка здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти продовжено до 1 липня року, наступного за скасуванням воєнного стану в Україні. Про це йдеться у наказі Міністерства освіти і науки України [від 19 березня 2022 р. № 263](#) **«Про продовження терміну дії свідоцтв про атестацію закладів освіти за професіями, за якими здійснюється підготовка здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти на період дії воєнного стану»**, яким затверджено рішення ДАК від 18.03.2022 року, протокол № 144. У ньому, зокрема, зазначено, що на період дії воєнного стану згідно із Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, яким затверджено Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», відповідно до частини другої статті 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», термін дії свідоцтв про атестацію закладів освіти за професіями, за якими здійснюється підготовка здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, що були чинними на 24 лютого 2022 року, продовжити до 1 липня року, наступного за припиненням або скасуванням воєнного стану в Україні.

Принагідно нагадуємо, що у листах Міністерства освіти і науки України надаються важливі роз'яснення щодо роботи закладів освіти в умовах воєнного стану:

- [Лист МОН від 28.02.2022 № 1/3292-22](#) **«Щодо написання заяв про відпустки без збереження заробітної плати у зв'язку із введенням в Україні правового режиму воєнного стану»**;
- [Лист МОН від 07.03.2022 №1/3378-22](#) **«Про практику застосування трудового законодавства у галузі освіти і науки під час дії правового режиму воєнного стану»**;
- [Лист МОН від 07.03.2022 № 1/3370-22](#) **«Про оплату праці працівників закладів освіти під час призупинення навчання»**;
- [Лист МОН від 15 березня 2022 року № 1/3463-22](#) **«Про надання інформації»** (роз'яснення щодо особливостей застосування норм трудового законодавства, дистанційної форми роботи під час дії воєнного стану).

Зокрема, наголошено, що керівникам органів управління освітою та/або керівникам закладів освіти заборонено примушувати працівників (педагогічних, наукових, науково-педагогічних тощо) до написання заяв про відпустку без збереження заробітної плати. Працівникам виключно за добровільним бажанням може бути надано відпустку (із збереженням або без збереження заробітної плати) відповідно до вимог трудового законодавства.

Також в листі МОН акцентувало увагу на запровадженні дистанційної роботи працівників закладів освіти та наукових установ. Для цього керівники мають прийняти рішення про переведення працівника на дистанційну роботу.

Під час воєнного стану дистанційна робота може запроваджуватися наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого ним органу без обов'язкового укладення трудового договору про дистанційну роботу в

письмовій формі. З таким наказом (розпорядженням) працівника слід ознайомити протягом двох днів із дня його прийняття, але до запровадження дистанційної роботи.

В умовах воєнних дій можливе вимкнення комунікацій, які дозволяють виконання дистанційної роботи, - електроенергія та мережа Інтернет. При цьому неможливість виконання працівником дистанційної роботи у зв'язку з відсутністю відповідних комунікацій не може розглядатися як порушення трудової дисципліни.

Кожен працівник (педагогічний, науково-педагогічний та інші працівники) закладів і установ освіти, робота якого відбувається у дистанційному режимі, має самостійно визначити робоче місце та, відповідно, є відповідальним за гарантування безпечних і нешкідливих умов праці на обраному ним робочому місці, зокрема за межами території України.

У МОН також наголосили, що за вказаних умов оплачувати працю працівників слід за тарифікацією із розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, з дотриманням умов чинного законодавства.

Крім того, нагадуємо, що отримати безоплатну правову допомогу дистанційно можна:

- зателефонувати за безкоштовним номером системи БПД **0 800 213 103**. За цим номером надаються консультації та роз'яснення з правових питань, додаткові відомості про надання безоплатної правової допомоги тощо. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України безкоштовні;

- скористатися мобільним застосунком «Безоплатна правова допомога», завантаживши його через Google Play чи App Store за посиланням <https://bit.ly/3hwwgqR>, або завантажити мобільний застосунок «Твоє право», перейшовши за посиланням <https://bit.ly/3iorbkE>;

- у месенджерах Телеграм <http://legaid.gov.ua/telegram.html> та Вайбер <http://legaid.gov.ua/viber.html>;

- у кабінеті клієнта на сайті системи БПД <https://cabinet.legaid.gov.ua/>;

- юридичні консультації також можна переглянути на довідково-інформаційній платформі WikiLegalAid, що розміщена за адресою www.wiki.legaid.gov.ua.

Нагадуємо, у зв'язку зі запровадженням воєнного стану система безоплатної правової допомоги максимально забезпечує доступ до правової допомоги, із дотриманням правового режиму воєнного стану.

Директор НМЦ ПТО ПК

Людмила ШЕВЧУК